

dr Julia Dziwoki

SYSTEM EDUKACJI ARCHIWISTÓW KOŚCIELNYCH W POLSCE PO 1945 ROKU

Archiwiści kościelni w Polsce rozpoczęli kształcenie na wyższych uczelniach od lat 50 tych XX w. Początkowo w niewielkim wymiarze godzin. Pionierami kształcenia archiwistów i pracy metodycznej w archiwach kościelnych w Polsce byli o. H. Wyczawski i ks. S. Librowski.

Ponieważ nie było żadnego podręcznika do studiów w archiwach kościelnych, dlatego o. Heronim Wyczawski przygotował pierwszy skrypt dla studentów pt. Wprowadzenie do studiów w archiwach kościelnych. W celu integracji środowiska archiwów kościelnych już w 1956 roku doszło do utworzenia przy Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Ośrodka Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne. Ośrodek ten w cyklu trzyletnim organizuje sesje naukowe skierowane do środowisk: archiwistów, bibliotekarzy i muzealników. Od 1959 r. wydawany jest półrocznik „Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”. Było to trzecie tego typu czasopismo na świecie (po Hiszpanii „Scrinium” i Włoszech „Archiwa Ecclesiae”). Służąc w ten sposób, jako podstawa dokształcania środowiska archiwistów kościelnych. W 2004 r. erygowano za zezwoleniem Episkopatu Polski dekretem Prymasa Polski kard. Józefa Glempa Stowarzyszenie Archiwistów Kościelnych, którego prezesem został ks. prof. dr hab. J. Związek.. Przede wszystkim rozpoczęła się integracja archiwistów różnych instytucji kościelnych i wynikała potrzeba edukacji specjalistycznej kadr archiwalnych. Jedną z pierwszych inicjatyw SAK było otwarcie w 2004 r. przy Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Śląskiego dwusemestralnych (360 godzin) Podyplomowych Studiów Archiwistyki Kościelnej.